

В. Є. Тихонов, М. А. Коваль

Білокуракинський район

БІЛОКУРАКИНСЬКИЙ РАЙОН – район, що знаходиться у північній частині [Луганської області](#). Утвор. 1923. Існував 1923–31, відновлено 1933. Площа 1,4 тис. км². Насел. 23 807 тис. осіб (2001, складає 91,1 % до 1989): українців – 87 %, росіян – 11 %, проживають також білоруси, молдавани, вірмени, татари, чуваші, цигани, болгары, поляки та ін. У складі р-ну – смт [Білокуракине](#) (райцентр) та [Лозно-Олександрівка](#) й 54 сільс. насел. пункти. Залізничні ст.: Білокуракине, Катран, Солідарне. Р-н лежить на відрогах Середньорос. височини. Поверхня рівнинна, розчленована яружно-балковою мережею. Родовища кварцитів, глини, піску; джерела хлоридно-натрієвої води. Тер. р-ну течуть річки Біла, Лізна, Козинка та ін. Є 34 ставки заг. площею вод. дзеркала 250 га. Пл. лісів 10,9 тис. га (осн. види: дуб, ясен, липа). У р-ні сприятливі ґрунтови (переважають чорноземи) й клімат. умови для розвитку рільництва і тваринництва. Вирощують зерн. й тех. культури, розвинене садівництво. Наприкінці 2001 діяло 49 осн. агроформувань та 59 фермер. госп-в, у користуванні яких перебувало 104,7 тис. га с.-г. угідь. У тваринництві провідну роль відіграють м'ясо-молочне скотарство і свинарство, відроджується птахівництво, поширене бджільництво. Основні галузі харчової промисловості: молокопереробна, м'ясна, консервна, плодоовочева, хлібопекарська та ін. Найбільші пром. підприємства розташ. у смт Білокуракине. У р-ні – 25 заг.-осв. шк., 2 позашкіль. та 6 дошкіль. закладів, Паньків. СПТУ, 29 б-к, рай. Будинок культури та Центр дозвілля, 11 сільс. Будинків культури, 16 сільс. клубів. Мед. допомогу надають центр. рай. лікарня, Лозно-Олександрів. дільнична лікарня, поліклініка, водолікарня, 2 амбулаторії, 26 фельдшер.-акушер. пунктів. Працює територ. центр обслуговування пенсіонерів та інвалідів. Діють ансамбль нар. пісні «Золота осінь», вокал. ансамбль «Гарний настрій», вокал. дует «Чарівниці» (усі – смт Білокуракине). Спорт. заклади: спорткомплекс «Здоров'я», 20 спортзалів, 2 стрілец. тири, 44 спорт. майданчики, 18 футбол. полів. У райцентрі та селах створ. 9 музеїв. Є готель, відділ. 4-х банків у смт Білокуракине. Реліг. конфесії: УПЦ МП, свідки Єгови, адвентисти сьомого дня. На тер. р-ну виявлено бл. 180 пам'яток археології, зокрема 90 стоянок, поселень, селищ. Пам'ятки архітектури 18 ст. – Свято-Тихонів. храм у смт Білокуракине й церква св. Пантелеймона в с. Шапарівка. Геол. пам'ятка природи місц. значення – Киселівські відслонення. Серед відомих білокуракинців: поет *І. Світличний* (с. Нещеретове), д-р фіз.-мат. н. *А. Ніколенко* (с. Плахо-Петрівка), Герої Рад. Союзу – *Т. Макаренко* (с. Романівка), [О. Артеменко](#) та [Є. Левенець](#) (с. Солідарне),

В. Федоренко (с. Дем'янівка), [М. Григоренко](#) (с. Олексіївка), М. Воронін (смт Лозно-Олександрівка). Із р-ном пов'язана діяльність письменників *Г. Хоткевича*, *Л. Стрельника*, [Г. Гайворонської](#), істориків [Д. Багалія](#) та *А. Слюсарського*.

Фотоілюстрації

Бібліографічний опис:

Білокуракинський район / В. Є. Тихонов, М. А. Коваль // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2003. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-40830>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).